

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Bolignøden væk inden år 2000 : DKPs forslag til en ny bygge- og boligpolitik

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1988

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

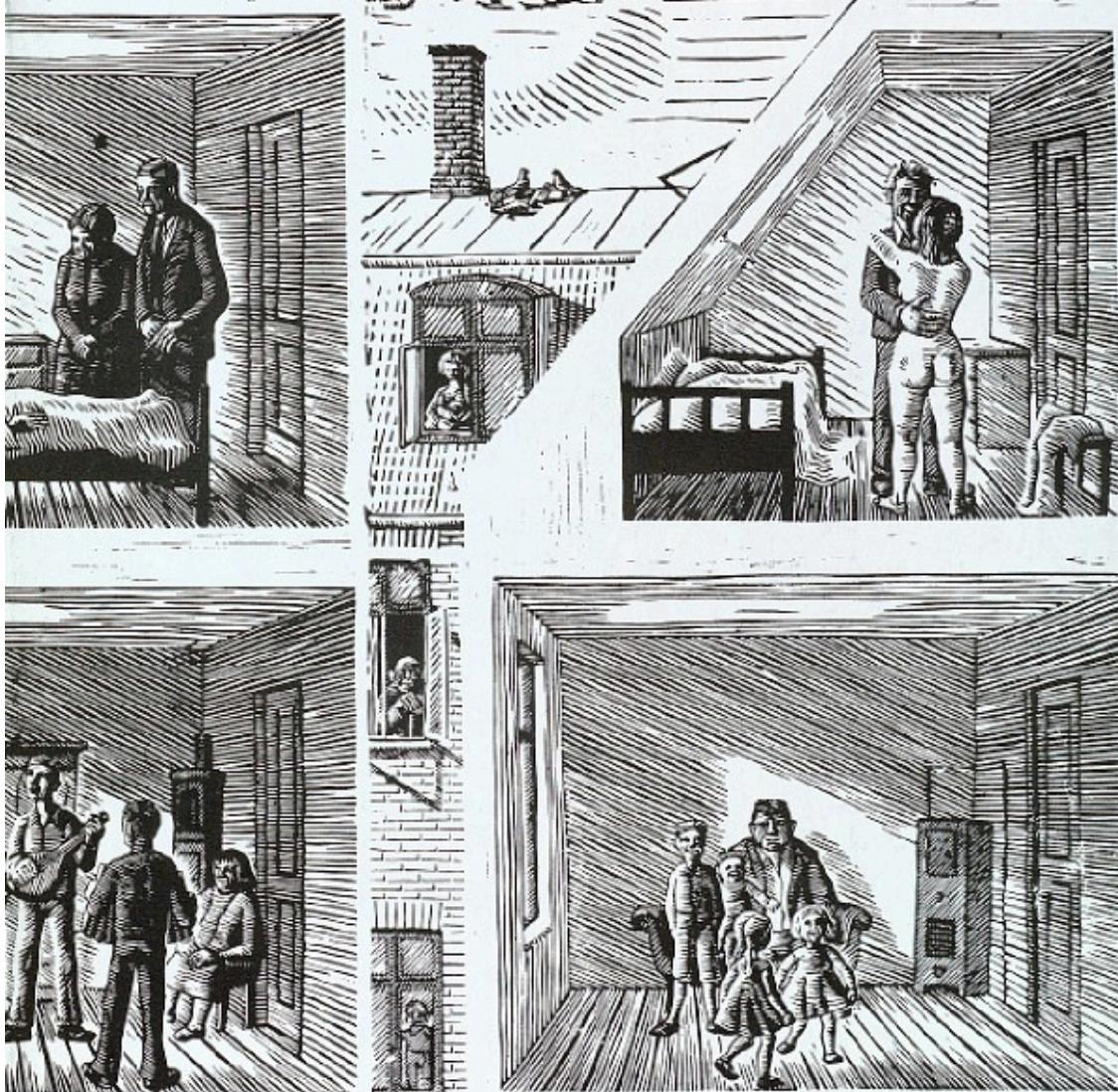
Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Bolignøden væk inden år 2000 : DKPs forslag til en ny bygge- og boligpolitik

Bolignøden væk inden år 2000

DKPs forslag til en ny bygge- og boligpolitik

DKP 1988
12. Nov. 1988

Løs boligproblemerne – Det gi'r beskæftigelse!

Bolignød og arbejdsløshed kan løses sammen

Beskæftigelse og boligforhold hænger tæt sammen. I Danmark har vi arbejdsløshed. Samtidig plages store dele af befolkningen af dårlige boligforhold. Det drejer sig om boligmangel, en utidssvarende bolig, utryghed i boligen, for dyr en bolig og mange andre problemer.

Der er derfor behov for et politisk og ideologisk opgør med højrefløjen og for, at de progressive partier og bevægelser diskuterer et alternativ, der gør op med mange års laden-stå-til og nedskæringer.

Danmark er et rigt land, og vi har mulighed for at skabe beskæftigelse og tålelige boligforhold for alle.

1

Der skal en reel skatte- og boligreform til

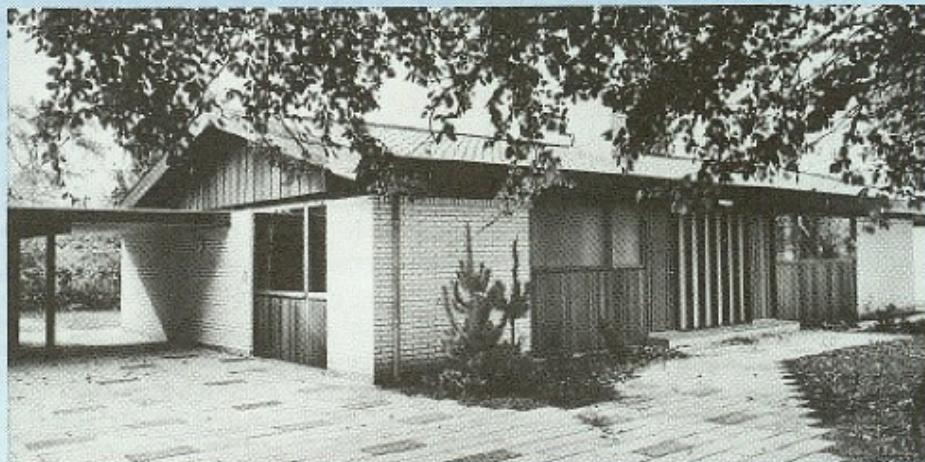
Kommunisterne har i oplæg til en ny økonomisk politik (note 1) og skattereform (note 2) peget på de nødvendige skridt, der må tages. Her vil vi give et oplæg til debat og handling for, hvorledes politikken på bolig- og byggeområdet i hovedtræk kan udformes i de nærmeste år og således bidrage til en væsentlig øget beskæftigelse, men først og fremmest forbedre boligforholdene og løse de presserende problemer på dette område.

De økonomiske forudsætninger for boligforslaget er gennemførelse af en skattereform, hvor der ryddes op i fradragsjunglen, og hvor bl. a. rentefradraget bortfalder.

Der er skæv fordeling i boligstandarden

Den gennemsnitlige boligstandard i Danmark blev væsentligt forbedret i 60erne og starten af halvfjerdsårene. Parcelhuspolitikken, der skulle borgerliggøre arbejderklassen og sikre en stabil arbejdskraft, slavebundet af store terminsydelser, har dog som sit vigtigste resultat, at bygge- og jordspekulanter har spundet guld. Dernæst har parcelhuspolitikken ført til mange skævheder på boligmarkedet.

I kraft af rentefradraget kunne parcelhusejere indrette sig i parcelhuse på gennemsnitligt 130 kvadratmeter, medens staten begrænsede lejernes bolig i det almennyttige byggeri til under 80 kvadratmeter i gennemsnit.

De seneste års massearbejdsløshed og reallønsnedgang har bevirket at tusinder af arbejderfamilier har måtte gå fra deres huse. Antallet af tvangsauktioner er skyhøjt.

Fakta

Der er en uretfærdig fordeling af offentlig støtte i boligsektoren

Det er nu blevet påvist, at den støtte vi som skatteborgere giver hinanden til boligformål, lader af ekstrem ulighed.

Støtten til parcelhus- og ejerlejlighedsejere (lavere indkomstskat) er mange gange større end støtten til almennytigt byggeri, boligsikring. Dertil kommer ulighed i støtten blandt parcelhusejere. Jo større indtægt, des større tilskud.

De enorme værdistigninger (i perioden 1981-86 steg et gennemsnitshus 4.500 kr., en udlejningsejendom ca. 11.500 kr. om måneden) øger beløningen. Dette fører igen til politisk-økonomisk indgreb overfor lønmodtagere, arbejdsløse og andre på såkaldt overførselssydelser.

Gennemføres kommunisternes skattereform kan der overføres en meget stor sum fra skattefradrag til investering i den almennytige boligsektor. Støtten til parcelhusejere bliver direkte og indtægtsbestemt (se note 2).

Det er sund økonomisk politik, og på længere sigt til fordel for alle. 3

Der er brug for en samlet boligreform

Kommunisterne mener, at der nu er et klart behov for en mere social boligpolitik og en plan for en bygge- og byfornyelsesaktivitet der på længere sigt vil dække flertallets mest påtrængende boligbehov, men som samtidig undervejs vil sikre beskæftigelse og en rationel anvendelse af samfundets ressourcer.

Vi foreslår:

1. Spekulationen ud af boligen.
2. En ny skattereform, hvor igennem en almennyttig boligpolitik finansieres.
3. En finansieringsreform med huslejeloft, der sikrer huslejer i lejerboligerne, der kan betales af alle mennesker.
4. Forøgelse af almennyttigt boligbyggeri, ungdomsboliger, ældreboliger og byfornyelse.
5. En demokratisk planlægning af by- og boligmiljøet, hvor beboerne og lejer/boligbevægelsen inddrages, og hvor kvalitet, institutionsforsyninger, forretninger m.v. sikres.

Spekulationen ud af boligen

En forudsætning for en rimelig boligudgift er, at spekulationen kommer ud af boligen.

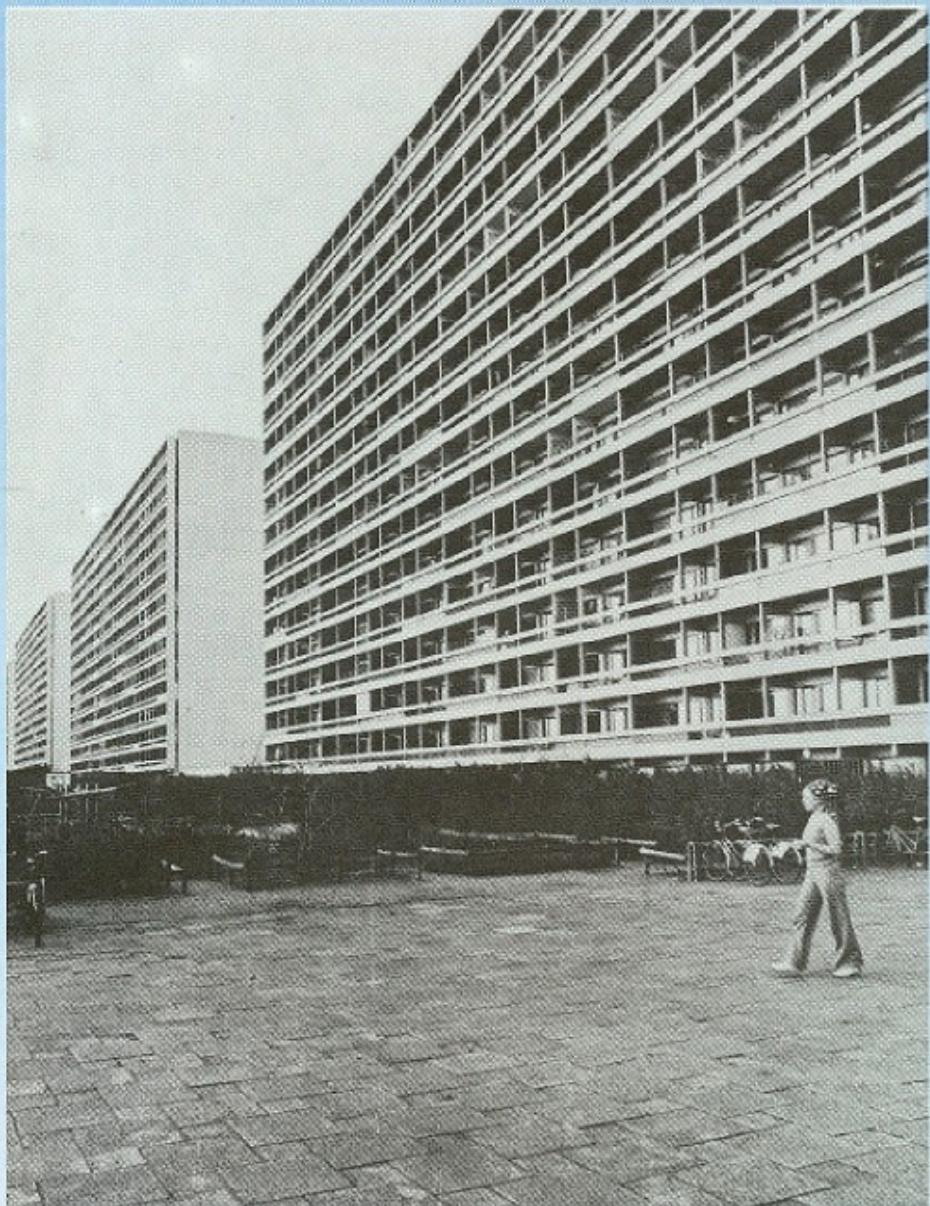
I mange år er priserne på byggejord og boliger steget mere end den almindelige prisstigning i samfundet. Ved disse værdistigninger opstår store kapitalgevinster, som specielt tilfalder de mere velstillede.

Forventningerne om kapitalgevinster presser priserne på byggejord og boliger i vejret, og gør dermed almindelige menneskeboliger dyrere.

Det gælder både for lejerne gennem grundprisen, og for ejerne der stadig må betale mere himmelråbende priser for nye ejerboliger. Kommunisterne foreslår at disse værdistigninger bremses. Dette kan ske ved, at den del af værdistigningen i en ejendom, der ligger ud over den almindelige prisstigning, indefrysес (note 3), ved at den tinglyses som offentlig prioritet og forrentes med en rente sammenlignet med Nationalbankens diskonto.

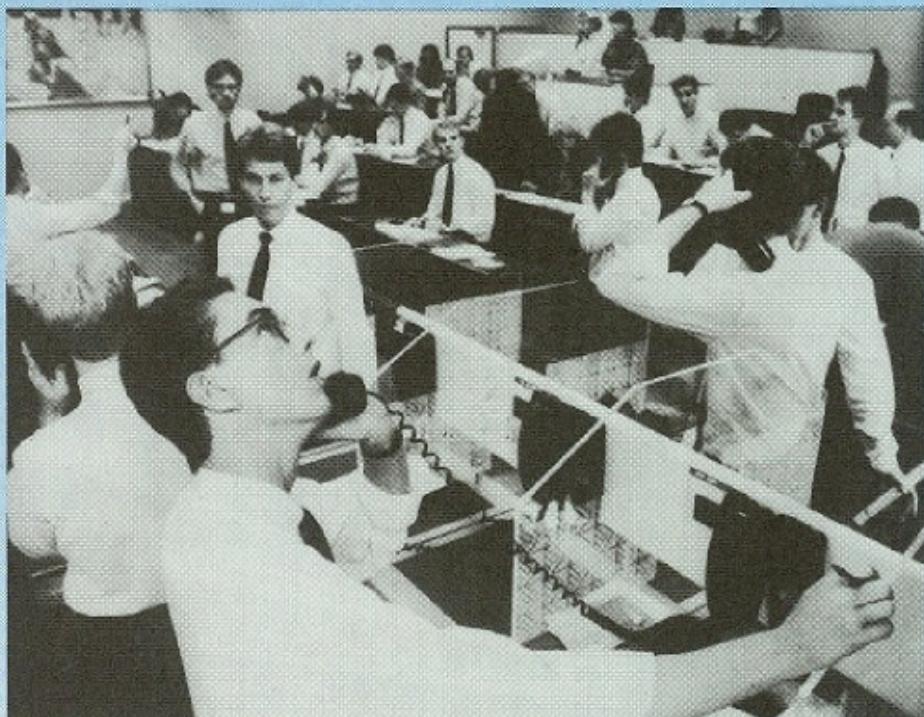
Disse forholdsregler vil komme både parcelhusejere og lejere til gode og kun skade spekulanterne.

Byggeriet kunne også billiggøres yderligere ved, at man atter fjerner momsen på byggeriet.

5

Lejere skal befries for spekulanter

I Danmark er der ca. 900.000 udlejningsboliger. Af disse er knap 400.000 utidssvarende, dvs. uden enten centralvarme, bad eller toilet, eller alle dele. Mere end 200.000 mennesker over 60 år bor i en sådan bolig.

Frem for at opfylde befolkningens boligbehov, er udlejningsejendomme en forretning, og i modsætning til andre ejerboligtyper, betaler lejerne i private udlejningsejendomme, ejendomsskatter, forsikringer, ja selv vedligeholdelsen m.m. for ejeren. Når ejendomsvurderingerne stiger, betaler lejerne de forhøjede skatter, ved salg går gevinsten til ejeren.

- 6 En utilstrækkelig lejelovgivning giver lejerne daglige problemer med huslejen, vedligeholdelsen, nødvendige fornyelser og meget an-

det. Samtidig stiger huslejen stadigt og skævt, i forhold til andre befolkningsgrupper. Fra 1982-86 steg huslejen med 60 pct. for lejerne, medens andre udgifter »kun« steg ca. 40 pct. – og lønnen kun ca. 35 pct.

Kommunisterne mener det er forkasteligt at boligen gøres til profitobjekt. Samtidig er det dyrt for samfundet. Derfor bør ejendomsret til udlejningsboliger afskaffes. Det vil sige stop for nybyggeri af private udlejningsboliger. Derefter må der en lovgivning til. Det kan bl.a. ske gennem skærpelse af loven om lejernes overtagelse af »deres« ejendom som andelsbolig, og en skærpelse af loven om tvangsadministration, så ejere der misligholder eller lader lejligheder stå tomme, fradømmes retten til at eje udlejningsboliger.

En nedsættelse af det faste afkast på 7 pct. årligt med f.eks. 1 pct. årligt, ville også gøre det mindre attraktivt at investere i udlejningsejendomme. Hvis dette følges op af en lovændring så tidligere private udlejningsejendomme kan overtages af almennyttige boligselskaber, og drives som sådan, vil det dreje udviklingen i den rigtige retning.

Sådan

Lejerne må sikres gennem en ny og bedre lejelov

Indtil alle private udlejningsboliger er afviklet, må lejernes rettigheder sikres gennem en ny lejelov. Den må for det første være ens for alle lejere i hele landet, hvilket ikke er tilfældet med den nuværende. Dernæst må lejerne sikres samme rettigheder og indflydelse, som det er tilfældet i lovgivningen med lejere i almennyttige boliger.

Grundlaget for huslejefastsættelsen er de reelle driftsomkostninger, og lejerne må have fuld indflydelse og dispositionsret over de konti, hvor lejerne gennem huslejen sparer op til vedligeholdelse, fornyelser m.v.

Ved den seneste vurdering steg også udlejningsejendomme meget.

Det betød store forhøjelser af ejendomsskatten. Men i udlejningsejendomme betaler lejerne ejernes ejendomsskat. Ejeren scorer derimod gevinsten ved salg. Det er urimeligt.

Kommunisterne støtter derfor det forslag til beboerejendomsret, som er foreslægt af Lejernes Landsorganisation, hvor lejerne ved salg får deres andel af kapitalgevinsten til f.eks. køb af ejendommen som almennyttig gevinstfri andelsbolig.

Men herudover må der nødvendigvis indføres et huslejeloft.

7

Demokratisk planlægning og administration af byfornyelse og almennyttigt byggeri

Kommunerne foretrækker det almennyttige byggeri, fordi det udelukkende har til hensigt at dække befolkningens boligbehov, og fordi beboerne selv har indflydelse på dets drift. Beboernes mulighed for at styre udviklingen i deres egne boligområder skal udnyttes fuldt ud. Men beboerdemokratiets muligheder begrænses af snævre økonomiske rammer, bureaukratiske regler – og administration.

Boligmiljøet har ligeledes meget stor betydning for beboerne. Derfor må lejerne med allerede i planlægningsfasen. Dette kan bl.a. sikres ved, at de udvidede demokratiske bestemmelser (fra 1984) i boligbyggeloven udnyttes maksimalt, således at der skabes beboerflertal i alle selskabsbestyrelser, samtidig med at kommunal repræsentation fastholdes, så beboerne får mulighed for direkte indflydelse på kommunalpolitikerne.

For byfornyelsen gælder tilsvarende, at det er vigtigt, at processen sker planmæssigt i et demokratisk forløb, hvor beboerne får reel indflydelse på beslutningernes indhold. Denne proces bør resultere i, at der udarbejdes en socialplan (note 4) for området, som foruden planlægning af nedrivninger, moderniseringer og byggeri omfatter boligmiljø, erhverv, service, institutioner, skoler, arbejdsplasser, kollektiv trafik m.v., udfra det sociale og befolkningsmæssige behov.

For at såvel beboerne som kommunen skal kunne få råd til denne voldsomme aktivitetsudvidelse, må der tilvejebringes et nyt finansieringsgrundlag.

Øget almennyttigt nybyggeri

Nybyggeriet har i mange år haft sit tyngdepunkt i det forholdsvis store parcelhusbyggeri. Byggeriet af almennyttige boliger, og boliger for unge og ældre, har været næsten negligeret. Byfornyelsen har været alt for ringe.

Aktiviteten må øges, både for at afhjælpe bolignøden og arbejdsløsheden, men der skal først og fremmest ske en omlægning af byggeaktiviteten, så den brede befolknings behov dækkes. Det vil sige, at aktiviteten skal overføres til byggeri af sociale boliger, flere ungdomsboliger, flere ældreboliger, og byfornyelsen skal mangedobles.

Vi vil i det følgende skitsere hvordan samfundet kunne løse de aktuelle og fremtidige behov.

Behovet i dag og i de kommende år

<i>Behov for nye boliger</i>	<i>Gennemsnitligt antal boliger pr. år</i>
Befolkningsstilvækst	8.500
Erstatningsbyggeri for nedrivninger	7.000
Forbedring af særlige gruppers boligforhold	24.500
I alt	40.000

Forbedringerne for særlige gruppers boligforhold med i alt 24.500 enheder vedrører unge med ca. 5.000, selvstændige boliger til enlige voksne ca. 12.000, ældre ca. 1.500 (udover befolkningsudvikling), overbefolkning, især børnefamilier i etagebyggeri ca. 6.000.

Nyt byggeri

Det opgjorte boligbehov foreslås dækket med følgende nybyggeri på årsbasis:

<i>Nyt boligbyggeri</i>	<i>Gennemsnitligt antal boliger pr. år</i>
Almennyttige boliger.....	30.000
Heraf:	
Ungdomsboliger.....	5.000
Boliger til enlige og ældre	15.000
»Større« husstande.....	10.000
Parcelhus- og andelsboliger.....	10.000
I alt	40.000

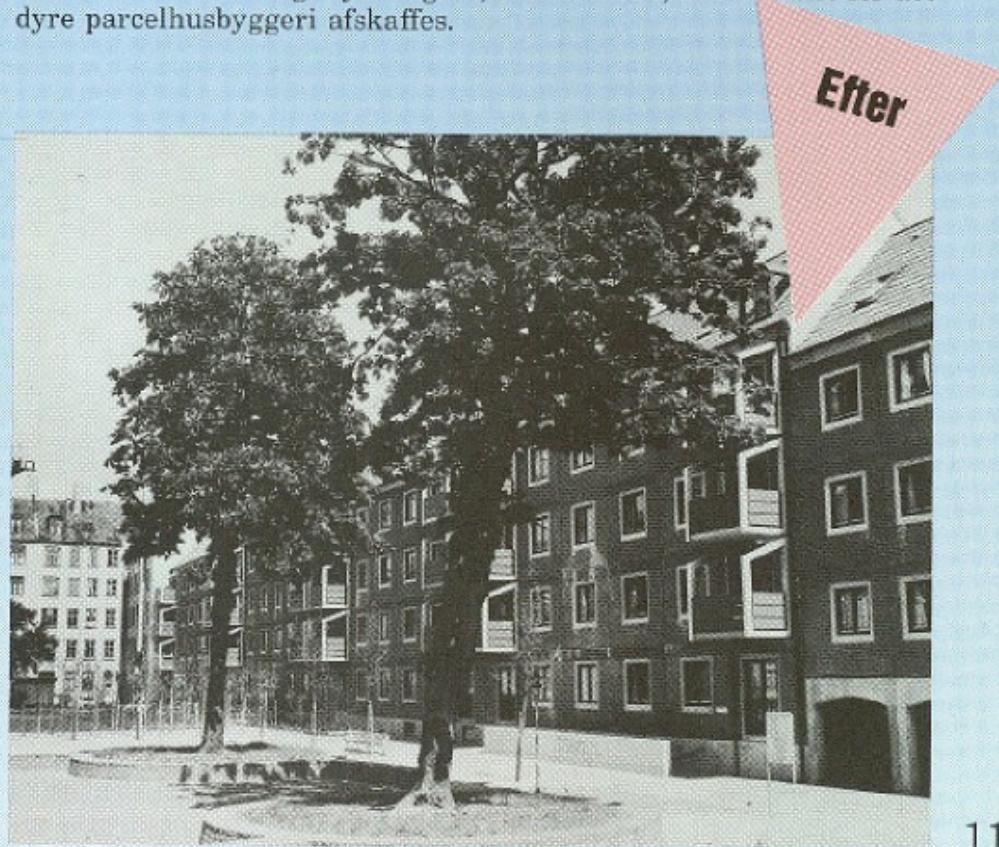
Der er i forhold til det aktuelle niveau tale om godt en fordobling af det almennyttige boligbyggeri.

Fordelingen mellem ungdoms-ældre-selvstændige boliger og familieboliger må naturligvis løbende afstemmes med det faktisk opgjorte behov. Desuden må de forskellige boligtyper blandes i passende forhold og størrelse, så der ikke opstår »ghetto-bebyggelser«. Komunisternes byggeprogram forudsætter en forhøjet gennemsnitsstørrelse i det almennyttige byggeri. I forhold til almennyttige boliger i dag på ca. 10-20 pct.

Ud fra denne plan udgør det samlede årlige nybyggeri af boliger ca. 3 millioner kvadratmeter, eller ca. ¼ mere end det aktivitetsniveau, der har været kendt under Schlüter-regeringens første fire år. Imidlertid er der samtidig tale om en kraftig forskydning fra ejerboliger til almennyttigt byggeri. Det er vores opfattelse, at denne ændrede anvendelse af byggeressourcerne i højere grad vil tilfredsstille befolkningens samlede boligbehov.

Årsagen til, at det samlede nybyggeri – målt i kvadratmeter – ikke kan forventes øget yderligere, skal findes i, at fordelene for det dyre parcelhusbyggeri afskaffes.

11

Byfornyelse

Byerne skal gøres tidssvarende – bykulturen skal bevares

En stor andel af den ældre boligmasse er i alt for ringe stand. Knap 400.000 boliger har én eller flere alvorlige mangler, og må bringes op i en tidssvarende standard m.h.t. sanitære installationer og varmeisoléringsbehov. Byfornyelse og boligforbedring af den eksisterende boligmasse skønnes at udgøre ca. 75 milliarder kr. i 1987-prisniveau.

Dertil kommer, at der er et betydeligt behov for almindelig vedligeholdelse i private udlejningsejendomme og for miljøforbedringer samt udbedringer af byggeskader i en række almennyttige afdelinger, herunder de såkaldte samspilsramte byggerier, hvor udbedringen betales af byggekvoterne.

Endelig er der behov for forbedringer af friarealerne i de større byer.

Den nuværende offentligt iværksatte sanerings- og byfornyelsesaktivitet på ca. 1,3 mia. kr. er utilstrækkelig og dækker rundt regnet blot, hvad der svarer til den løbende nedslidning af boligmassen.

Derfor må byfornyelsesaktiviteten sættes kraftigt op.

Det offentliges investeringsniveau må op på omkring 5 milliarder

kr. på årsbasis, svarende til at samtlige boliger oprettes under hensyn til de mest presserende boligforbedringsbehov inden år 2000 (herunder behov for friarealer m.v.).

Kommunisterne mener i øvrigt, at ejendomme, som fornøjes med offentlig støtte, skal overtages af almennyttige selskaber.

*Vi
foreslår*

Reform med huslejeloft

Det har altid været kommunisternes program at få spekulation ud af boligen, og at huslejeniveauet ikke må være højere, end at alle borgere har råd til at bo godt.

13

Gennem årene har mange mennesker levet i stor økonomisk utryghed. Først når problemerne blev så store, at hverdagen var ved at bryde sammen for de mange, blev der lappet. Disse lapperier er hurtigt slidt op, og en ny krisesituation har vist sig.

En undersøgelse i et stort nyt københavnsk almennyttigt boligbyggeri har vist, at de høje huslejer betyder en fraflytningsprocent på 20, og at 14 pct. konstant var i huslejerestance. Beboernes budgetter var så spændte, at en forhøjelse af daginstitution, sygdom og lignende begivenheder medfører at man må flytte. Der er derfor brug for en langsigtet finansieringsreform, der giver tryghed og sikkerhed i boligen.

Kommunisterne foreslår at økonomisk formåen, gennem et huslejeloft, bliver udgangspunktet. Her og nu vil et realistisk bud være 300 kr. pr. kvadratmeter i årlig leje i nyt byggeri, og max. 75 pct. heraf i ældre udlejningsbyggeri.

Dette kan gennemføres ved en gennemgribende omlægning af de nuværende støtte- og boligfinansieringssystemer.

Her og nu skal samfundets økonomiske tilskud, ved en skatte- og finansieringsreform, kanaliseres over i det almennyttige boligbyggeri og dermed sikre et huslejeniveau, som alle mennesker kan betale nu og i fremtiden.

Finansiering af nyt almennyttigt boligbyggeri

Vi foreslår, at det almennyttige byggeri finansieres på følgende måde:

- **98 pct. statslån**, der tilbagebetales over f.eks. 65 år. Statslånet skal være rentefrit, men afdragene reguleres efter pristallet og økonomisk formåen, således at den reelle værdi bevares, og der dermed til stadighed kan bygges efter modellen.
- **2 pct. lejertilskud**, udgangspunktet for finansieringsforslaget er huslejeloftet på 300 kr. pr. kvadratmeter i 1987-priser, ud fra den betragtning at en familie med en normal husstandsindkomst skal være i stand til at betale en ny bolig uden boligstøtte.

Huslejen skal primært dække en forsvarlig drift og vedligeholdelse – og først derefter tilbagebetaling af den statslige grundkapital.

14 Ud fra de nugældende forhold inden for det almennyttige byggeri

TAG OVER HOVEDET

skønnes driftsudgifterne pr. kvadratmeter at være ca. 185 kr. Der vil således være ca. 115 kr. pr. kvadratmeter til rådighed for årets tilbagebetaling af statslånet. Det vil i faste priser give en tilbagebetaling på ca. 65 år, hvilket er mindre end den forventede levetid af fremtidens boligbyggeri, når driftsudgifterne sættes til 185 kr. pr. kvadratmeter i faste priser.

Vi
foreslår

Ændring af finansieringen af byfornyelsen

Da byfornyelsen primært anses for at være en statslig opgave, ændres den nuværende byrdefordeling således at statens andel forøges. Dette er i øvrigt nødvendigt, hvis den ønskede aktivitets volumen på 5 mia. kr. på årsbasis skal kunne gennemføres i kommunalt regi.

Vi
foreslår

Ændring af finansieringen af privat byggeri

Da det i overensstemmelse med DKPs skatteforslag forudsættes, at rentefradragsretten – og dermed statens tilskudsordning for denne boligform – vil bortfalde, vil omkostningerne ved finansiering af et nybygget parcelhus med normalt fast forrentede lån øges stærkt og gøre det praktisk umuligt at finansiere ejerboliger på denne måde.

Private ejerboliger forudsættes derfor finansieret med indekslån med op til 80 pct. af opførelsesomkostningerne. Indekslånet skal være af IE-typen, dvs. uden offentlig støtte.

Vi
foreslår

Huslejeloft i eksisterende udlejningsbyggeri

Huslejen i det private udlejningsbyggeri er i dag for høj i forhold til kvaliteten, som for ofte er ringe. Huslejerne stiger urimeligt grundet

17

Boligskandalen fortsætter

Denne **MALKEKO** har i en
menneskealder hverken fået
pasning eller foder.... kun
malkningen er aldrig forsømt

FOR EN NY POLITIK ~~X~~ **VED**

Kommunisterne

bl.a. fupmoderniseringerne, ekstraordinære henlæggelser til vedligeholdelser, og meget andet.

Hertil kommer ekstraordinet store varmeudgifter for lejere i det private udlejningsbyggeri, ofte på grund af dårlig vedligeholdelse, manglende isolering og utidssvarende opvarmning.

Det er bydende nødvendigt nu at indføre et lejeloft for disse lejere.

Huslejen i det ældre boligbyggeri bør ikke være over 75 pct. af lejen i nybyggeri, (dvs. højest 225 kr. pr. kvm. i årlig leje). For visse dele af det ældre almennyttige boligbyggeri må der således tilføres et statstilskud til de almennyttige afdelinger, hvor huslejen overstiger dette beløb, f.eks. gennem omprioritering til finansieringsreformforslaget.

For eksisterende private udlejningsboliger gælder, at de gradvis forudsættes at overgå til almennyttig boligform. For disse lejligheders huslejeloft foreslår vi, at et eventuelt underskud for ejeren dækkes af ejerens kapitalafkast.

Andelsboliger

På det private boligmarked må det forudsættes, at der sker en forøgelse af oprettelsen af andelsboliger. Det er vores opfattelse, at private andelsboliger er en mere social form end ejerboligerne, men vi går ind for at økonomiske subsidier til nybyggeri forbeholdes almennyttige lejerboliger.

Det kan i den forbindelse overvejes, at den offentlige pant, som vi foreslår lyst ved ejerskifte af private udlejningsejendomme med værdistigninger, kan bruges til støtte for de nuværende lejere ved køb af »deres« ejendom, når der stiftes en spekulationsfri andelsboligforening.

Individuel boligstøtte

Individuel boligstøtte skal gives til de dårligst stillede grupper, der ikke kan klare selv den oven for fastsatte maksimale huslejegrænse.

Den individuelle boligstøtte for en bolig af passende størrelse foreslås fastsat således, at huslejen maksimalt må udgøre:

15 pct. af de første 100.000 i husstandsindkomst.

25 pct. af resten.

Ved husstandsindkomst forstås bruttoindkomst med fradrag af 15.000 kr. pr. barn.

19

For en husstandsindkomst på 150.000 kr. kan den maksimale husleje beregnes:

15 pct. af 100.000	15.000 kr./år.
25 pct. af 50.000	12.500 kr./år.
I alt.....	27.500kr./år.

Af beregningen ses, at dette stort set svarer til, hvad en almennytig bolig på 90 kvadratmeter maksimalt må koste, når der indføres et huslejeloft på 300 kr. pr. kvadratmeter.

Økonomiske og beskæftigelsesmæssige virkninger af forslaget

Hovedeffekten er, at forslagets målsætning om en tidssvarende bolig for alle og til en husleje, som er til at betale, kan realiseres inden år 2000.

Dernæst har forslaget nogle særdeles vigtige og positive virkningspå beskæftigelsen. Forslaget skønnes således at resultere i knap 20.000 flere arbejdsplasser om året.

Forslagets økonomiske virkninger på de offentlige finanser kan skitseres således:

På kort sigt forøges det offentlige finansieringsbehov til almennytigt nybyggeri og byfornyelse ganske betragteligt. Dette er en direkte følge af finansieringsreformer, hvor realkreditobligationer udskiftes med 98 pct. statslån.

Omvendt vil merbeskæftigelsen resultere i mindre udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse og merindtægter via et forbedret indkomstgrundlag.

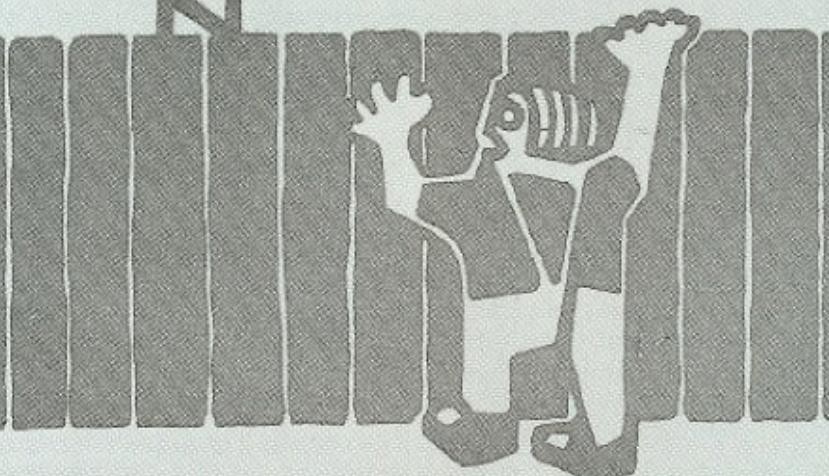
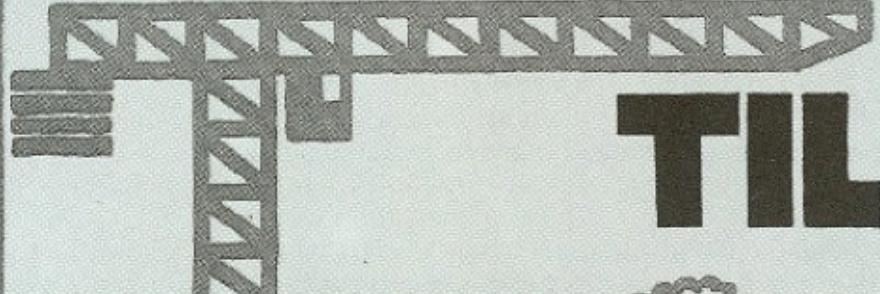
Den individuelle boligstøtte – som bl.a. forbedres for unge og børne-rige familier – skønnes at være udgiftsneutral på grund af huslejeloftet, som generelt sænker huslejerne og delvist finansieres over ejernes kapitalafkast.

Samlet skønnes det første års netto-mer-finansieringsbehov for det offentlige at ligge i en størrelsesorden på 10 mia. kr.

Dette bygge- og boligprogram ville i sig selv udgøre en ganske alvorlig belastning af det offentlige budget, men opvejes af følgende forhold:

For det første skal forslaget ses i snæver sammenhæng med DKPs forslag til skattereform. Dette forslag vil med tiden kunne dække ovennævnte finansieringshul, da de offentlige indtægter forøges,

**FOR
RETSEN**

ARBEJDE

DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

primært fordi de højeste indkomstgrupper og kapitalindkomsterne beskattes hårdere.

For det andet vil lejernes tilbagebetaling af grundkapital i modsætning til nu blive kanaliseret tilbage til staten, hvilket på længere sigt vil indebære en markant forbedring af de offentlige finanser på boligområdet. Endvidere opnås den fordel, at lejernes tilbagebetalinglettes fra det unødvendige profittillæg, som i dag – selv med massiv offentlig rentestøtte – umuliggør opførelsen af boliger til en pris, der er til at betale for folk med ganske almindelige indkomster.

For det tredje vil de samlede effekter på kapitalmarkedet blive modereret kraftigt, selv om staten skulle vælge at lade en del af det umiddelbare finansieringsbehov blive finansieret med statspapirer. Årsagen hertil er, at den realkreditfinansierede del af det private finansieringsbehov for ejerboliger aftager mærkbart.

På længere sigt vil de offentlige merindtægter, som følge af DKPs skattereform og finansieringsreform, mere end opveje de kortsigtede merudbetalinger primært til statslån til nybyggeri og byfornyelse.

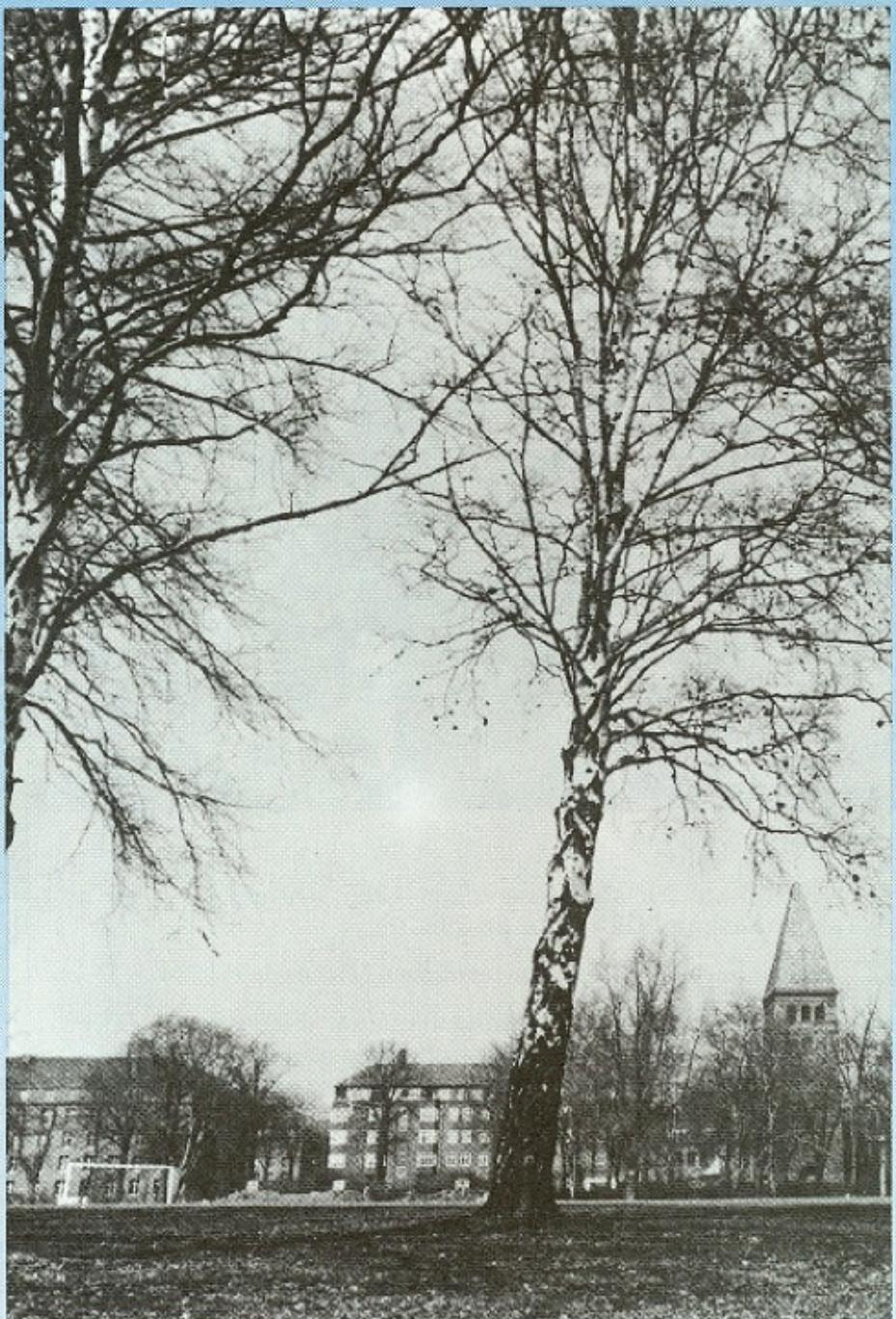
Sammenfattende kan det således konkluderes, at der er tale om en gunstig offentlig investering. De offentlige merudbetalinger er således kun af midlertidig karakter – nemlig ved ordningens igangsætning – og må betegnes som relativt beherskede, f.eks. målt i forhold til statsgælden (på ca. 500 mia. kr.) – eller de 6 milliarder kr. i tilskud til eksporterhvervene.

Debat og efterfølgende handling

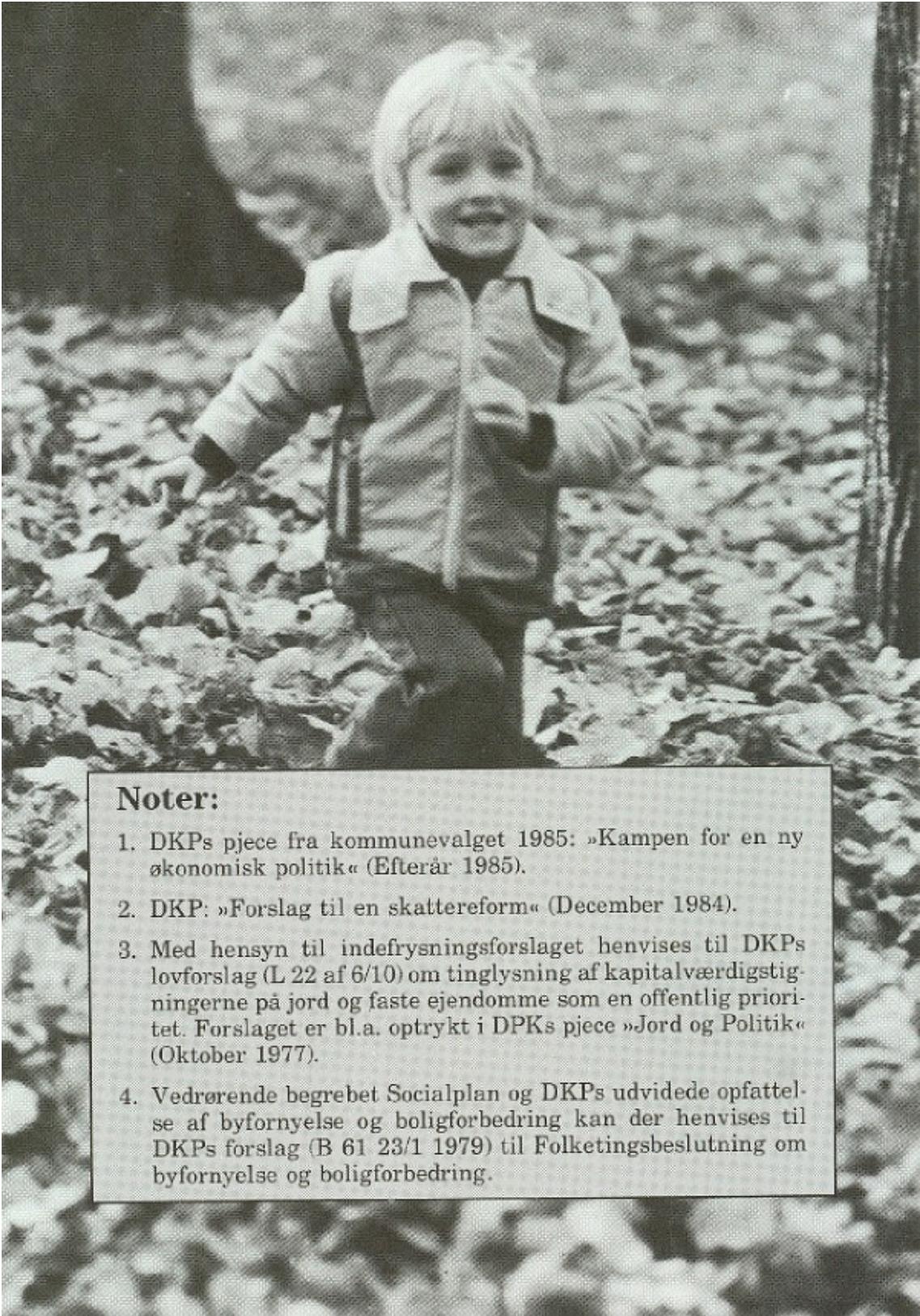
DKPs forslag er et bud på at løse de konkrete problemer, vi i dag står over for på boligområdet. Et bud på – og et oplæg til debat – i den nuværende politiske situation, hvor lapperiernes, håbenes og de økonomiske kompromissers tid er forbi over for den skaærpede klassekamp, vi står midt i.

Det er en realitet, at den borgerlige regering også på boligområdet har opnået resultater for »privatisering« af det uhæderlige erhverv, der lever på at spekulere i menneskers boligbehov. Årtiers kamp for sociale boligforhold er blevet angrebet – med held.

Det er vores opfattelse, at den samlede arbejderbevægelse, lejerboligbevægelse og arbejderpartierne må samles om at drøfte og blive enige om en fremadrettet, langsigtet målsætning for befolkningens boligbehov og -forhold. Ikke om en defensiv redningsplan for resterne af en halvsocial boligpolitik, men tværtimod i en offensiv, ideologisk og åben politisk strid om holdninger og mål.

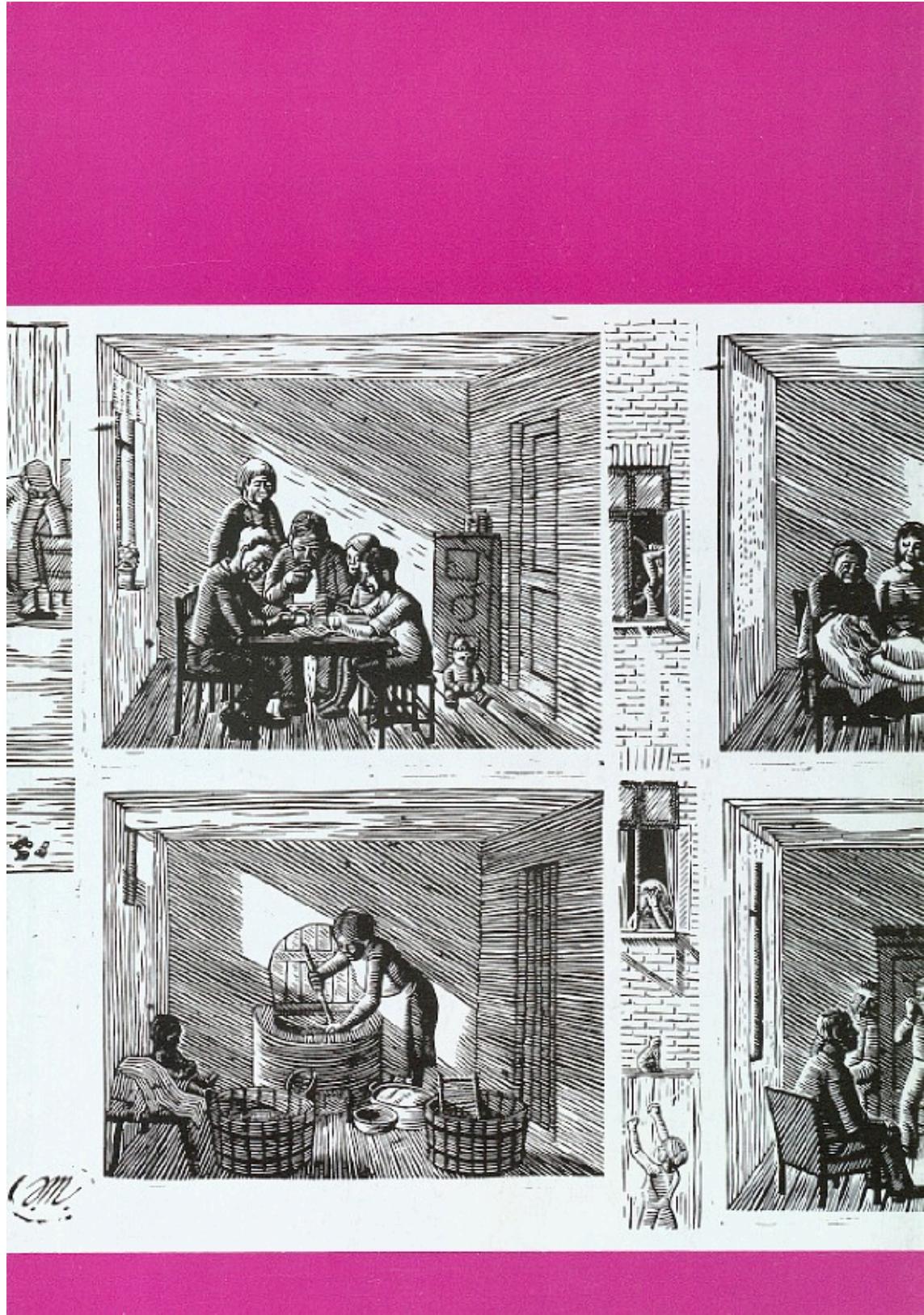
23

Noter:

1. DKPs pjece fra kommunevalget 1985: »Kampen for en ny økonomisk politik« (Efterår 1985).
2. DPK: »Forslag til en skattereform« (December 1984).
3. Med hensyn til indefrysningsforslaget henvises til DKPs lovforslag (L 22 af 6/10) om tinglysning af kapitalværdigstigningerne på jord og faste ejendomme som en offentlig prioritet. Forslaget er bl.a. optrykt i DPKs pjece »Jord og Politik« (Oktober 1977).
4. Vedrørende begrebet Socialplan og DKPs udvidede opfattelse af byfornyelse og boligforbedring kan der henvises til DPKs forslag (B 61-23/1 1979) til Folketingsbeslutning om byfornyelse og boligforbedring.

Udsendt af:
Danmarks kommunistiske Parti
i kommission på forlaget Tiden
Redigeret af Boligudvalget
Tryk: Terpo Tryk
© Forlaget Tiden
ISBN: 87-579-0383-2

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk